De?i?ime Kar?? Tepki Türü Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *De?i?ime Kar?? Tepki Türü Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19560

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

De?i?ime Kar?? Tepki Türü Ölçe?i, bireylerin kurumsal veya e?itimsel yeniliklere kar?? sergiledikleri tutum ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amac?yla Muhammet Yasir Alt?ntop taraf?ndan geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, toplam 29 maddeden olu?makta ve tepkileri dört temel faktör alt?nda grupland?rmaktad?r: Aktif Destek, Pasif Destek, Aktif Direnme ve Pasif Direnme.

Ölçek, özellikle ilkö?retim okulu ö?retmenlerinin de?i?ime yönelik alg?lar?n? ve tepki türlerini belirlemek, bu tepkilerin okul kültürü alg?lar?yla olan ili?kisini incelemek üzere tasarlanm??t?r. Derecelendirme format? olarak 4'lü Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r (1=Hiçbir zaman - 4=Her zaman).

Anahtar Kelimeler

De?i?im Yönetimi, De?i?ime Kar?? Tepki, Okul Kültürü, Ö?retmen Tutumlar?, Yap?land?rmac? E?itim Yakla??m?, Psikometrik Geli?tirme, Güvenirlik.

Yazarlar

Muhammet Yasir Alt?ntop

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, e?itim kurumlar?nda veya organizasyonel ba?lamlarda gerçekle?tirilen yeniliklere kar?? bireylerin gösterdi?i tepkilerin niteli?ini dört farkl? boyutta (aktif/pasif destek ve aktif/pasif direnme) ölçmektir. Bu sayede, de?i?im süreçlerinin ba?ar?s?n? etkileyen temel insan faktörlerinin te?his edilmesi hedeflenmi?tir.

Ölçek, Alt?ntop'un yüksek lisans tezi kapsam?nda, ilkö?retim okulu ö?retmenlerinin de?i?ime kar?? tepki türleri ile okul kültürü alg?lar? aras?ndaki ili?kiyi ampirik olarak incelemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Bu ba?lamda, de?i?im stratejilerinin kültürel ba?lama uygun olarak nas?l yönetilece?ine dair veriye dayal? ç?kar?mlar sunmaktad?r.

Yap?

De?i?ime Kar?? Tepki Türü Ölçe?i, tepkileri aktivite ve yönelim baz?nda kategorize eden dört faktörlü bir yap?ya sahiptir. Bu yap?, bireyin de?i?ime kar?? tutumunu hem davran??sal yo?unluk (aktif vs. pasif) hem de yön (destek vs. direnç) aç?s?ndan analiz etmeye imkan tan?r.

Ölçek, de?i?ime yönelik tutumlar? a?a??daki dört ana alt boyutta ölçmektedir:

Aktif Destek: De?i?imi benimseme, uygulama ve di?erlerini de?i?ime ikna etme yönünde aç?k ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

görünür çaba gösterme.
Pasif Destek: De?i?imi kabul etme e?iliminde olma ancak bu de?i?imin uygulanmas? veya yay?lmas? için ki?isel olarak minimum düzeyde enerji harcama.
Aktif Direnme: De?i?ikli?e kar?? ç?kma, ele?tirme ve de?i?imi engellemek için do?rudan eylemlerde bulunma.
Pasif Direnme: De?i?ime kar?? ç?kanlar? z?mnen veya dolayl? yoldan destekleme, de?i?imi yava?latma e?iliminde olma.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?na ili?kin spesifik istatistiksel sonuçlar kaynak materyalde ayr?nt?l? olarak sunulmam??t?r ("-"). Ancak ölçek, yap? geçerli?ini incelemek amac?yla Temel Bile?enler Analizi kullan?larak geli?tirilmi? olup, dört faktörlü yap?n?n teorik çerçeveye uygunlu?u bu analizle desteklenmi?tir. Kapsam ve içerik geçerli?i, tezin metodolojik süreci içerisinde sa?lanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizinde, alt boyutlar aras?nda ters orant?l? maddeler bulunmas? nedeniyle genel bir Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanmam??t?r. Bunun yerine, her bir alt boyutun iç tutarl?l??? ayr? ayr? incelenmi?tir. Tüm alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar? kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur.

Alt boyutlara göre hesaplanan Cronbach Alfa de?erleri ?öyledir:

10 maddeden olu?an **Aktif Destek** boyutunun alfa de?eri: **.88**
5 maddeden olu?an **Pasif Destek** boyutunun alfa de?eri: **.78**
6 maddeden olu?an **Pasif Direnme** boyutunun alfa de?eri: **.83**
8 maddeden olu?an **Aktif Direnme** boyutunun alfa de?eri: **.87**

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla **Temel Bile?enler Analizi** (Principal Component Analysis) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in 29 maddesinin de?i?ime kar?? tepki türünü temsil eden dört farkl? alt boyutta kümelendi?ini göstermi?tir.

Faktör analizinin sonuçlar?, dört alt boyutun (Aktif Destek, Pasif Destek, Aktif Direnme, Pasif Direnme) psikolojik olarak farkl? ve ba??ms?z yap?lar? temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Boyutlar aras?ndaki ters orant?l? ili?kiler, her bir faktörün kendine özgü bir tepki biçimini ölçtü?ünü ve bu nedenle ayr? ayr? de?erlendirilmesi gerekti?ini desteklemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçektir)

Format: 29 madde ve 4 alt boyuttan olu?an kendini de?erlendirme ölçe?i.

Language Available: Türkçe

Population Group: ?lkö?retim Okulu Ö?retmenleri

Age Group: Yeti?kin (Çal??an Profesyoneller)

Population Details: Ölçek, e?itim sektöründeki yeniliklere ve de?i?imlere kar?? ö?retmenlerin tutumlar?n? ölçmek üzere özelle?tirilmi?tir.

Test Methodology: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r. Seçenekler 1 (Hiçbir zaman) ile 4 (Her zaman) aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

Organizasyonel De?i?im, Ö?retmen Tutumlar?, Direnç, Destek, Cronbach Alfa, De?i?ime Kar?? Tepki, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: myyasir@yahoo.com

Correspondence Address: Yazar ile do?rudan ileti?im için e-posta adresi kullan?labilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Muhammet Yasir Alt?ntop taraf?ndan 2010 y?l?nda U?ak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Tezin tamam?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Alt?ntop, M.Y. (2010). *?lkö?retim okulu ö?retmenlerinin de?i?ime kar?? tepkileri ile okul kültürü alg?lar? aras?ndaki ili?ki* (Yüksek lisans tezi). U?ak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, U?ak.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF doküman? bu kaynaktan indirilebilir: degisime-karsi-tepki-turu-olcegi-toad.pdf

De?i?ime Kar?? Tepki Türü Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 29 madde ve 4 alt boyuttan olu?maktad?r. Her bir alt boyutu temsil eden örnek maddeler a?a??dad?r:

Aktif Destek (10 m): Yap?land?rmac? e?itim yakla??m?n? destekliyorum ve ba?kalar?n?n da kabul etmesi için u?ra??r?m.
Pasif Destek (5 m): ??imle ilgili yeni de?i?ik ?eyler ö?renmek ilginç gelse de bu konuda çok çaba göstermiyorum
Aktif Direnme (8 m): Okul Geli?im Yönetim Ekibi çal??malar?nda görev almam. E?er verilirse de yapmam.
Pasif Direnme (6 m): Okulda arzulamad???m bir de?i?ikli?e kar?? ç?kanlar? desteklerim

ARABPSYCHOLOGY.COM